

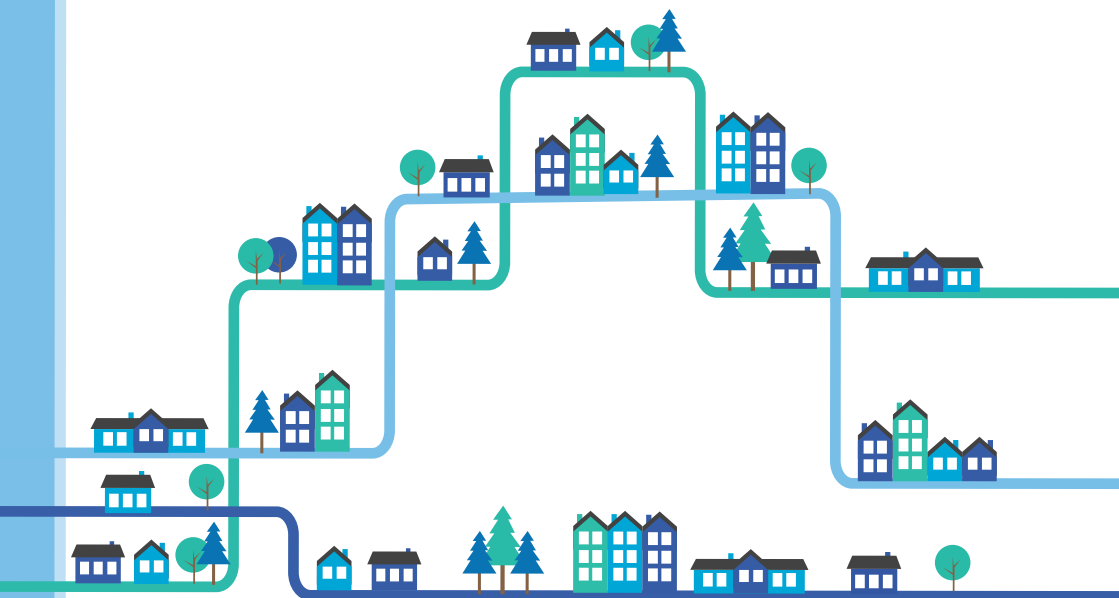
Rižanski vodovod Koper

KAKO RAVNATI Z VODO V ČASU IZJEMNIH RAZMER V OSKRBI S PITNO VODO

- navodila in priporočila -

1. KOMUNICIRANJE V IZJEMNIH RAZMERAH

Uporabnikom bo v času prekinitev dobave vode omogočen dostop do potrebnih informacij preko:

spletne strani RVK –
www.rvk.si

Facebook strani:
Rižanski vodovod Koper

kriznega telefona RVK na številki:
05 6686 180

in preko medijev:
Radio Capris, Radio Koper - Capodistria,
Primorske novice ...

*Navodila povzeta po priporočilih NIJZ (www.nijz.si).

2. PREKINITVE DOBAVE VODE IN ZDRAVSTVENA USTREZNOST VODE V ČASU IZJEMNIH RAZMER

Vsi uporabniki bodo v času trajanja izjemnih razmer imeli vodo na pipi vsak dan. Oskrba z vodo bo prekinjena le nekaj ur dnevno, zato odjemalce pozivamo, da upoštevajo navodila RVK. Prekinitve dobave vode se bodo izvajale kontrolirano, po operativnem programu, ki bo objavljen na spletni strani RVK.

POMEMBNO je vedeti, da voda, ki pri ponovni dobavi priteče po pipi, predstavlja **POTENCIALNO NEVARNOST ZA ZDRAVJE LJUDI**, zato jo je treba pred uporabo preventivno prekuhavati. Ukrep prekuhavanja velja ves čas trajanj redukcij oz. do preklica RVK.

Odjemalcem svetujemo, da ob ponovni dobavi vode pip ne izpirajo. Vodo naj raje prekuhajo in si jo zagotovijo za najnujnejšo rabo v primeru ponovne prekinitve. Pri izpraznitvi cevodov in ponovnem dotoku vode je pričakovati, da se bodo dvignile usedline vodnega kamna in obremenile interno vodovodno napeljavo, zato odjemalcem priporočamo, da pogosto preverjajo in očistijo mrežice na pipah in čistilne kose pred gospodinjskimi aparati.

Pri vzpostavljanju ponovne dobave vode je na javnem vodovodnem sistemu pričakovati dodatne poškodbe cevodov zaradi obremenitev sistema pri zapiranju in odpiranju vode. To zna še podaljšati trajanje redukcij in dodatno vplivati na kakovost vode.

3. POSTOPEK PREKUHAVANJA IN SHRANJEVANJA PREKUHANE VODE:

Prekuvanje vode je praviloma kratkoročen, a nujen ukrep, s katerim izboljšamo mikrobiološko kakovost pitne vode. S pravilnim prekuvanjem uničimo mikroorganizme v pitni vodi, ki so povzročitelji nalezljivih bolezni, ki se prenašajo z vodo.

Posoda

Vodo prekuhamo v čisti kuhinjski posodi s pokrovom (oprani z detergentom in vodo). V posodo s prekuhano vodo ne namakamo potencialno okuženih rok ali predmetov. Prekuhano vodo iz posode vedno točimo in tako preprečimo kontaminacijo celotne vsebine prekuhane vode v posodi.

Čas prekuhavanja

Potem ko voda zavre, običajno zadostuje, da burno vre še eno minuto. Zaradi večje varnosti priporočamo, da voda vre tri minute, kar zagotavlja tako široko varnost, da to vodo lahko uživajo tudi osebe z močno oslABLjenim imunskim sistemom.

Shranjevanje

Zaradi možnosti naknadnega onesaženja že prekuhane vode je najbolje, da voda ostane v isti posodi, v kateri smo jo prekuhali. Hranimo jo v hladilniku.

Čas uporabe

Tako pripravljeno vodo lahko za pitje in pripravo hrane uporabljamo 24 ur, izjemoma do 48 ur.

Odstranjevanje delcev

Če je voda motna, moramo pred prekuhavanjem odstraniti večino delcev. To dosežemo z usedanjem in nato filtracijo skozi več plasti čiste, najboljše prelikane tkanine ali skozi čist papirnat filter (npr. filter za kavo).

Povzetek postopka prekuhavanja vode

- Dezinfekcija pitne vode s prekuhavanjem je varna metoda.
- Tri minute burnega vretja pomeni široko mikrobiološko varnost.
- Če je voda motna, jo pred prekuhavanjem zbistrimo z usedanjem in nato filtriramo.
- Preprečiti je treba možnost naknadnega onesnaženja prekuhane vode.
- Vodo hranimo v hladilniku.
- Za pitje in pripravo hrane jo uporabljamo 24 ur, izjemoma 48 ur.

Ker je prekuhana voda lahko manj prijetnega okusa, za pitje priporočamo pripravo čaja oz. drugih napitkov, lahko pa jo zaužijemo v obliki juhe ali kakšne druge jedi.

4. UPORABA VODE OB IZDANEM UKREPU PREKUHAVANJA

Priprava, uživanje živil in umivanje zob

Prekuhavati je treba vodo za pitje, kuhanje, pripravo hrane, toplih in hladnih pijač ter ledenih kock, vodo za pranje sadja in zelenjave ter vodo za umivanje zob.

Hrano in napitke za dojenčke vedno pripravljamo s prekuhano vodo, po potrebi tudi za bolnike z zmanjšano imunsko odpornostjo.

V primerih, ko je prekuhanje vode težko izvedljivo ali nepraktično, namesto prekuhane uporabimo embalirano pitno vodo. Embalirano vodo shranjujemo v originalni embalaži v temnem in hladnem prostoru, zaščiten pred neposrednim soncem in drugimi viri toplote. Upoštevamo rok trajanja, ki je označen na embalaži.

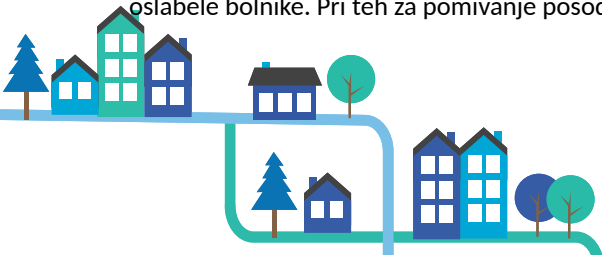

Pomivanje posode in čiščenje površin

Če program pomivalnega stroja zagotavlja segrevanje posode najmanj na 66°C za deset minut, lahko posodo tudi ob objavljenem ukrepu prekuhanja pitne vode pomivamo v pomivalnem stroju. Če je voda kalna, pomivanje posode v pomivalnem stroju ni priporočljivo zaradi možne okvare stroja.

Posodo pomivamo ročno v čim bolj vroči vodi, na koncu – po spiranju posodo potopimo še v vodo s temperaturo 82 °C za eno minuto. Ker roke tako vroče vode ne prenesejo, potopimo in jemljemo posodo iz korita s pomočjo prijemalek, kuhalníc, mrež ali žičnih košar. Posoda naj se posuši na zraku.

Navedeno navodilo glede pomivanja posode ne velja za dojenčke in imunsko oslabele bolnike. Pri teh za pomivanje posode uporabljamo prekuhano vodo.

Čiščenje površin, ki predstavljajo vir kontaminacije (rok, živil, posode ...), naj se izvaja s prekuhano ali embalirano vodo. Uporaba dezinfekcijskih sredstev ni nujna, če pa že, naj bo racionalna, po potrebi in skladna z navodili proizvajalca.

Kopanje, prhanje in umivanje rok

V času trajanja redukcij se kopanje v kadi odsvetuje.

Glede na stopnjo onesnaženja vode med redukcijami bo RVK uporabnike še posebej obvestil, če je prekuhavanje vode potrebno tudi za prhanje in umivanje rok.

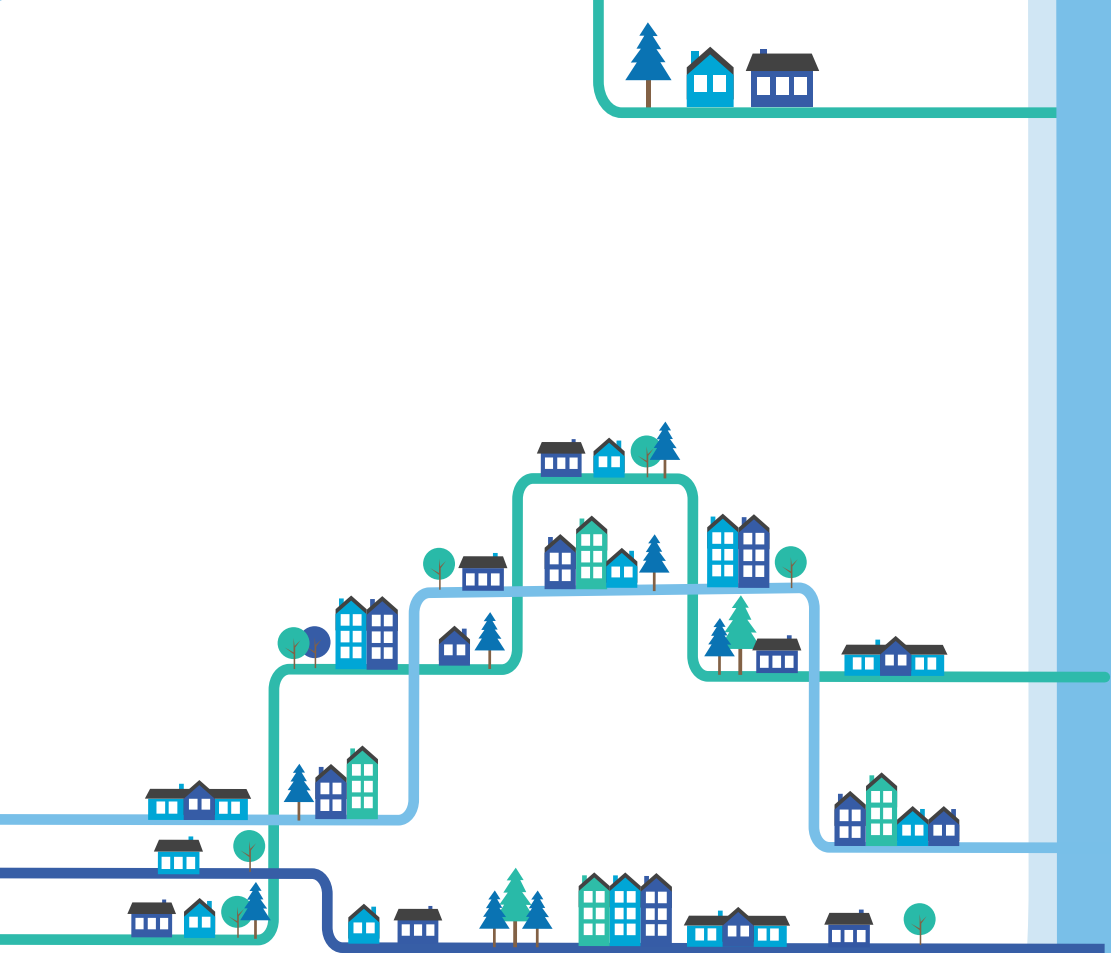
V času trajanja redukcij uporabnikom svetujemo, da si roke umivajo s prekuhano ali embalirano vodo, predvsem pa vedno pred in med pripravo živil ter po uporabi sanitarij.

Če RVK ukrep prekuhavanja vode omeji zgolj na pripravo in uživanje živil ter umivanje zob, pri umivanju kljub temu pazimo, da vode ne požiramo. Na to smo še zlasti pozorni pri otrocih, dojenčke raje umivajmo s krpo. Za imunsko oslabele bolnike in bolnike s kožnimi boleznimi oziroma ranami pa se glede na resnost obolenja individualno odločamo o potrebi po prekuhavanju vode za umivanje (upoštevamo navodila zdravnika).

Kako si pravilno umijemo roke?

- roke zmočimo s toplo prekuhano/embalirano vodo,
- nanesimo milo na vso površino rok - dlani, prste, med prste, hrbtišča rok, zapestji,
- roke milimo/drgnemo 1 minuto,
- roke temeljito splaknemo s prekuhano/embalirano vodo,
- roke obrišemo s papirnato brisačo do suhega.

Izdajatelj:

Javno podjetje – Azienda pubblica
Rižanski vodovod Koper d. o. o. $\text{\textcircled{R}}$ s. r. l.
Ulica 15. maja 13, 6000 Koper - Capodistria
Telefonska številka: 05 6686 000
www.rvk.si

Lektorirala: Nataša Koradžija, s.p.
Grafično oblikovanje: NGN MEDIA, d. o. o.
Tisk: Vek, d. o. o.

